

Carmen (Georges Bizet)

Personatges principals

Carmen	Cigarrera
Don José	Soldat
Micaela	Amiga de la infància de Don José
Escamillo	Torero de Granada
Frasquita	Cigarrera
Mercedes	Cigarrera
Zúñiga	Tinent
Morales	Soldat
Dancaire	Contrabandista
Remendado	Contrabandista
Lillas Pastia	Taverner

On passa l'acció

A Sevilla, cap al 1820.

Resum argumental

Acte primer

En una plaça davant de la fàbrica de tabac i a la caserna militar, els soldats esperen el canvi de guàrdia.

Una jove navarresa, Micaela, pregunta pel soldat Don José.

El soldat Morales li diu que arribarà ben aviat i intenta flirtejar, però ella se n'aparta.

Poc després, el tinent Zúñiga i el soldat Don José arriben amb la guàrdia de relleu i una colla de nens que imiten el pas dels soldats.

Zúñiga pregunta per la bellesa de les cigarreres que treballen a la fàbrica de tabac del costat de la caserna, però Don José no hi mostra interès.

És el torn de descans de les cigarreres
i els homes aprofiten l'estona per mirar les sensuais treballadores.
Carmen, una gitana, atrau especialment totes les mirades,
mentre canta expressant les seves idees sobre l'amor.

Carmen llança una flor a Don José
i ell queda captivat per la bellesa de la jove.
Poc després, retroba Micaela.
Aquesta li porta diners i una carta de la mare
en què li demana que es casi amb ella, la seva amiga de la infància.
Els dos, navarresos, recorden la pàtria llunyana
i s'acomiaten amb una abraçada.

A la fàbrica hi ha hagut una baralla entre Carmen i Manuelita,
una companya cigarrera.
Carmen és detinguda per agressió
i, després d'un breu interrogatori de Zúñiga,
Don José és l'encarregat de dur-la al calabós de la caserna.

Pel camí, Carmen sedueix el soldat i li promet que, si l'allibera,
l'esperarà a la nit a la taverna de Lillas Pastia.
Don José es deixa convèncer i fingeix lligar-li les mans.
Abans d'arribar al calabós,
Carmen li dona una forta empenta que el fa caure i fuig.

Acte segon

A la taverna de Lillas Pastia, Carmen canta una cançó gitana
amb les seves amigues Mercedes i Frasquita,
davant de Zúñiga i altres oficials.

Lillas Pastia es queixa que és molt tard,
però Zúñiga i la resta es resisteixen a marxar.
Sobretot davant l'arribada d'Escamillo,
un torero que ha vingut a Sevilla per a la propera cursa de braus.
Escamillo descriu el coratge del seu ofici davant l'entusiasme de tots.
El torero s'ha fixat en Carmen i la convida a assistir a la cursa.

Zúñiga promet a Carmen que tornarà aviat,
però ella li diu que no pensa esperar-lo.

La taverna es buida i queden Carmen, Frasquita, Mercedes
i dos companys contrabandistes, Dancaire i Remendado,
que proposen a les gitanes que els acompanyin
per ajudar-los a vendre les mercaderies de contraban.
Carmen s'hi nega perquè diu que està enamorada de Don José.

El soldat arriba poc després.
Acaba de sortir del calabós
on l'havien tancat per haver deixat fugir Carmen.
Aquesta li parla de la propera visita de Zúñiga
i Don José es mostra gelós.
Per calmar-lo, Carmen canta i balla per a ell.
Però sona la trompeta de la caserna
i el soldat diu que ha de marxar.
Carmen fingeix indignar-se.
Llavors, Don José li declara el seu amor.

Arriba Zúñiga i ordena a Don José que vagi a la caserna.
El navarrès es nega a obeir i es bat en duel amb el tinent.
Els contrabandistes vencen el tinent Zúñiga.
Don José no té escapatòria: fugirà amb Carmen
i els seus companys contrabandistes a les muntanyes.

Acte tercer

Carmen, els contrabandistes i Don José caminen
per les muntanyes andaluses. Ha passat un temps
i la relació entre la gitana i l'antic soldat és tensa,
sobretot a causa de la gelosia de Don José.

En una aturada, les companyes de Carmen li tiren les cartes
i el destí no sembla favorable a la gitana
perquè apareix la carta de la mort.

En un indret proper, un guia acompanya Micaela,
que ha vingut per trobar-se amb Don José.
La jove té por d'estar sola en aquelles muntanyes
i resa perquè Déu la protegeixi.

Mentrestant, Don José es troba cara a cara amb Escamillo.
El torero es burla de l'antic soldat
i li diu que ha vingut per trobar-se amb Carmen, de qui està enamorat.
Furiós, Don José amenaça el matador amb una navalla.
Els contrabandistes arriben a temps per separar els dos homes.

Poc després, el grup descobreix Micaela.
La jove diu a Don José que ha vingut per endur-se'l a Navarra,
on la seva mare agonitza.

Abans de marxar amb Micaela,
Don José promet a Carmen que es tornaran a veure aviat.
La gitana i els seus companys tornaran a Sevilla.

Acte quart

Plaça de la Maestranza de Sevilla, on Escamillo torejarà.
Soldats, venedors, gitanos, paios, nens i nenes
es concentren als voltants de la plaça per celebrar l'acte.

Mentrestant, Escamillo torna a presentar-se davant de Carmen
i li declara una vegada més el seu amor.
A la cigarrera li agraden les paraules dolces del matador.
Les companyes de Carmen l'avisen
que han vist Don José prop de la plaça
i li recomanen que sigui prudent.

Don José, molt desmillorat, es presenta davant de Carmen
i li insisteix perquè tornin a començar la seva relació.
Però Carmen li confessa que ja no l'estima
i li llença l'anell que ell li havia regalat.

Dins de la plaça se senten els crits d'eufòria
davant de l'èxit d'Escamillo.
Carmen vol entrar-hi, però Don José li barra el pas.
Encès d'ira, li clava un ganivet i la fereix de mort.

Quan Carmen cau a terra sense vida,
Don José demana a les autoritats que el detinguin
per haver assassinat la dona que estima.

Els textos de Lectura Fàcil segueixen
les directrius internacionals de l'IFLA
(International Federation of Library Associations
and Institutions) quant al llenguatge, el contingut
i la forma, a fi que tothom els pugui entendre.

L'Associació Lectura Fàcil ha fet aquesta versió en Lectura Fàcil.